

Informe sobre el segon esborrany del Decret pel qual es regula el Centre de formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la direcció Escolar de les Illes Balears (CFIRDE-Ib) i pel qual es formula una addenda a les observacions i suggeriments presentats pel Departament d'Inspecció Educativa vers el primer esborrany.

Antecedents

El 18 de novembre de 2021 va tenir entrada al Departament d'Inspecció Educativa una nota interna mitjançant la qual la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa informava de l'inici del procediment per elaborar un projecte de Decret pel qual es regula el Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears (CFIRDE-Ib). S'adjuntava un esborrany de Decret per tal que, en el termini de deu dies hàbils, es formulassin observacions i suggeriments. En temps i forma, el 26 de novembre de 2021 el Departament d'Inspecció Educativa va presentar un document (expedient DIE-1201/2021) amb propostes de modificació de cinc articles del text més una sisena que afectava el preàmbul.

En concret, l'article 4 de l'esborrany, destinat a definir les funcions del CFIRDE-Ib incloïa la següent:

q) Col·laborar amb les avaluacions de les actuacions que es realitzen i garantir que les evidències es tenen en compte en la formulació de propostes de millora.

Des del Departament d'Inspecció Educativa vam considerar que aquesta redacció era ambigua i que no s'entenia a quines actuacions es feia referència. Vam

proposar una redacció més concreta entenent que l'objecte d'aquestes avaluacions eren les pròpies actuacions del CFIRDE. La redacció suggerida va ser la següent: «Avaluar les actuacions que es realitzin per part del propi CFIRDE-Ib i garantir que les evidències es tenen en compte en la formulació de propostes de millora», amb la intenció d'evitar l'ambigüitat en la interpretació del text i, a més, garantir que no es produeixen interferències entre els àmbits de competències de cadascun dels òrgans respectius (DIE i CFIRDE-Ib).

Fets

El 28 de març de 2022 el Departament d'Inspecció Educativa té coneixement que el procés per a l'elaboració del Decret pel qual es regula el Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears (CFIRDE-Ib) continua sobre un esborrany que conté modificacions vers el text que acompanyava la nota interna de 18 de novembre de 2021.

En concret i pel que fa a l'article 4, s'han substituït les lletres que identificaven els apartats per números. Així, el que abans era l'apartat q) és ara l'apartat 16, que es presenta amb el redactat següent:

16. Col·laborar en les avaluacions de la funció directiva i fer propostes de millora a partir de les evidències recollides.

Consideracions jurídiques

L'avaluació de la funció directiva és una funció atribuïda expressament als inspectores i inspectors d'educació per la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE), modificada per la Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOMLOE) i també per la normativa autonòmica.

En aquest sentit, l'article 146 de la LOE en la seva redacció modificada per la LOMLOE estableix que:

1. Con el fin de mejorar el funcionamiento de los centros educativos, las Administraciones educativas, en el ámbito de sus competencias, podrán elaborar planes para la valoración de la función directiva.

2. La evaluación de la función directiva de centros, servicios y programas será realizada por el cuerpo de inspectores de educación y formará parte de sus competencias.

A més, l'article 151 de la LOE en la seva redacció modificada per la LOMLOE inclou, entre les funcions de la Inspecció educativa, les següents:

b) Supervisar la práctica docente, la función directiva y colaborar en su mejora continua.

f) Asesorar, orientar e informar a los distintos sectores de la comunidad educativa en el ejercicio de sus derechos y en el cumplimiento de sus obligaciones.

En aquest mateix sentit, el Decret 36/2001, de 9 de març, pel qual es regula la Inspecció Educativa en l'àmbit de l'ensenyament no universitari estableix a l'article 3 el següent:

Són funcions de la Inspecció Educativa, en el marc de l'ordenació general del sistema educatiu, les següents:

a) Assessorar, orientar i informar els diversos sectors de la comunitat educativa.

b) Donar assistència als centres, serveis i programes educatius en els aspectes pedagògics, organitzatius i de gestió.

*e) Participar en l'avaluació del sistema educatiu, especialment en la que correspon als centres, serveis i programes, **i en l'avaluació de la funció directiva i la funció docent.***

I estableix clarament a l'article 5.1 que:

Les funcions de la Inspecció Educativa estan reservades a funcionaris del cos d'inspectors d'educació i del cos d'inspectors al servei de l'Administració educativa.

Funció congruent amb les atribucions establertes a l'article 6, entre les que hi ha les següents:

A l'efecte del que disposa l'article anterior, els inspectors d'educació tenen les atribucions següents:

b) Observar el desenvolupament de les activitats educatives i docents, i comprovar, mitjançant els instruments d'avaluació adients, el rendiment dels centres, del professorat i de l'alumnat, i també el rendiment i l'adequació dels serveis i instal·lacions on es desenvolupin activitats educatives i de formació.

c) Accedir a la documentació acadèmica i administrativa dels centres i serveis educatius, inclosa la relacionada amb la utilització dels recursos públics.

d) Requerir als diversos sectors de la comunitat educativa les informacions, els documents i els antecedents necessaris per a l'exercici adequat de la funció inspectora.

e) Convocar i fer reunions amb els òrgans de govern dels centres, i en general amb els representants dels diversos sectors de la comunitat educativa.

f) Avaluar, en l'àmbit de funcions de la Inspecció Educativa, la qualitat del sistema educatiu.

g) Orientar i informar els diversos sectors de la comunitat educativa sobre l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions, com també assessorar tècnicament el professorat.

j) Controlar el compliment de les obligacions professionals i laborals del professorat i del personal no docent dels centres, serveis i programes educatius.

n) Assessorar els centres, serveis i programes sobre l'execució de procediments administratius i de gestió, i també sobre altres aspectes relacionats amb les seves funcions; i els particulars i entitats, sobre els seus drets i deures.

D'altra banda, l'Ordre del conseller d'Educació i Cultura de 24 de març de 2011, per la qual es regula l'organització i el funcionament de la Inspecció Educativa estableix de manera explícita com a funcions de la Inspecció educativa a l'article 4:

1. Les funcions de la Inspecció Educativa són les següents:

a) Supervisar, assessorar i controlar, des del punt de vista pedagògic, organitzatiu i de gestió, el funcionament dels centres educatius i els programes que hi incideixen.

b) Supervisar la pràctica docent i la funció directiva, i col·laborar en la seva millora contínua.

*d) Participar en l'avaluació del sistema educatiu i dels elements que l'integren, especialment en la que correspon als centres, serveis i programes, i en **l'avaluació de la funció directiva i la funció docent.***

L'objecció principal a la redacció indicada es troba, com és obvi, en la concurrència de funcions atribuïdes a dos òrgans diferents, amb les previsibles dificultats que aquest fet pot suposar, i vulnerant els principis generals de funcionament de l'Administració establerts a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, on s'estableix que :

1. Las Administraciones Públicas sirven con objetividad los intereses generales y actúan de acuerdo con los principios de eficacia, jerarquía, descentralización, desconcentración y coordinación, con sometimiento pleno a la Constitución, a la Ley y al Derecho.

Deberán respetar en su actuación y relaciones los siguientes principios:

[...]

b) Simplicidad, claridad y proximidad a los ciudadanos.

[...]

d) Racionalización y agilidad de los procedimientos administrativos y de las actividades materiales de gestión.

e) Buena fe, confianza legítima y lealtad institucional.

[...]

i) Economía, suficiencia y adecuación estricta de los medios a los fines institucionales.

j) Eficiencia en la asignación y utilización de los recursos públicos.

k) Cooperación, colaboración y coordinación entre las Administraciones Públicas.

Conclusions

1. El Departament d'Inspecció Educativa va tenir accés i oportunitat de presentar observacions i suggeriments a un esborrany del Decret pel qual es regula el Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears (CFIRDE-Ib) de data 18 de novembre de 2021, la qual cosa féu en temps i forma.
2. Una de les propostes feia referència a l'apartat q) de l'article 4, que era ambigu i per al qual es va presentar una proposta de nova redacció.
3. A data d'avui s'està treballant sobre una nova versió de l'esborrany del Decret pel qual es regula el Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears (CFIRDE-Ib) que substitueix les lletres de l'article 4 per números. El que era l'apartat q) és ara el punt 16.
4. La redacció del punt 16 de l'article 4, efectivament i tal com sol·licitava el Departament d'Inspecció Educativa, ha estat modificada per dotar-la de contingut concret. No obstant això, aquesta concreció no es fa en el sentit suggerit pel Departament d'Inspecció Educativa, sinó en un ben diferent, contrari i antitètic.
5. El punt 16 de l'article 4 de l'actual esborrany de Decret pel qual es regula el Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears (CFIRDE-Ib) inclou entre les funcions d'aquest

centre una competència atribuïda per la normativa al cos d'inspectors d'educació: l'avaluació de la funció directiva.

Proposta

Es proposa la supressió del punt 16 de l'article 4 de l'actual esborrany de Decret pel qual es regula el Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears (CFIRDE-Ib).

Palma, 29 de març de 2022

Camila Tudurí Vila, cap del Departament d'Inspecció Educativa